

מ"ת 12460/07/14 - מדינת ישראל נגד כארים אבו חדיר, פאתחי שאויש, עמאר אבו חסן

בית משפט השלום בירושלים

מ"ת 12460-07-14 מדינת ישראל נ' אבו חדיר(עציר) ואח'

בפני	כב' השופט ד"ר אוהד גורדון
מבקשת	מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים - עו"ד י' קדר
נגד	
משיבים	1. כארים אבו חדיר (עציר) 2. פאתחי שאויש (עציר) 3. עמאר אבו חסן (עציר) משיבים 1 ו-2 ע"י עו"ד חאג' מופיד ועו"ד זביידה

החלטה למשיבים 1 ו-2

רקע - ועמדות הצדדים

1. בפני בקשה למעצרים של המשיבים עד לתום ההליכים. החלטה נפרדת ניתנה בעניינו של המשיב 3, כך שהחלטה זו תעסוק במשיבים 1 ו-2 (להלן: "המשיבים").
2. למשיבים מיוחסות עבירות של השתתפות בהתפרעות, ושל ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. זאת, לפי סעיפים 152 ו-274(1) ו-(3) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), בהתאמה.
3. כפי הנטען, ביום 3.7.14 השתתפו המשיבים בהתפרעות בשכונת שועפט שכללה חסימת כביש ראשי בדלתות וצמיגים בוערים, יידוי אבנים ובקבוקי תבערה וירי זיקוקים לעבר כוחות הביטחון. המשיב 2 יידה אבנים לעבר הכוחות כשהוא רעול פנים, וזאת באמצעות מקלע. בנוסף, המשיבים סרבו להתפנות מהמקום.
4. ההגנה חולקת על קיומן של ראיות לכאורה לגבי שתי העבירות המיוחסות למשיב 1. נטען, כי הגם שנכח במקום לא השתתף בהתפרעות וכי אין מקום להרשיעו בניסיון לתקיפת השוטרים על סמך תזה של ביצוע בצוותא. לגבי המשיב 2 נטען, כי הגם שיש ראיות לעבירת ההתפרעות, אין ראיות לפיהן יידה אבנים ואין להרשיעו בעבירת התקיפה. עוד נטען כי שני המשיבים צעירים, כי אין בעניינם עילת מסוכנות של ממש וכי יש לשחררם לחלופות מעצר.
5. ב"כ המבקשת השיב כי המשיב 2 (בפרוטוקול נרשם בטעות - המשיב 1) נראה בסרטון וידאו כשהוא רעול פנים ומיידה אבנים. הסרטון הוצג בפניי. המשיב 2 נעצר עם המשיב 1 ואחרים בתוך סמטה ממנה בוצעו קודם לכן, לפי הטענה, "גיחות" לצורך יידוי האבנים ואלה הנראות בסרטון הוידאו. זיהוי המשיב 2 בוצע באמצעות לבושו, שכן בעת

עמוד 1

מעצרו צולם עם אותם פרטי לבוש. המשיב 1 לא נראה בסרטון. הפרקליט הוסיף והפנה לדברי השוטרים שעצרו את המשיבים, וטען כי הרשעת המשיבים כמבצעים בצוותא של העבירה אפשרית והתקבלה בידי מותב אחר של בית משפט זה.

עוד הודגש אופיו האלים של ארוע ההתפרעות והאופן בו המשתתפים בו "מבעירים את השטח". נטען שהמסוכנות הנשקפת מן המשיבים שהיו בתוך קבוצה שתקפה שוטרים היא ניכרת, וכי לא ניתן לתת בהם אמון כי יכבדו תנאי שחרור. בהיותם בגירים אין הצדקה להפנותם לשירות המבחן ויש לעצורם עד לתום ההליכים. בכלל זה הודגשו אירועי התקופה.

ראיות לכאורה

המשיב 1

6. למשיב 1 לא מיוחס, כאמור, אקט של ידיו אבנים. הראיות נגדו מתמקדות בהודעתו מיום 3.7.14 של שוטר סמוי מספר 286. הלה תיאר כי הגיע עם שוטרים נוספים לאירוע ההתפרעות. בשלב מסוים הונחה להדוף את המתפרעים לכיוונם של שוטרים שעתידים להגיח מכיוון נגדי ולעצורם. שוטר 286 יחד עם אחרים הסתער לעבר מתפרעים שעמדו מולו ולאחר שהגיע אליהם "ראיתי מסביבי הרבה רעולי פנים עם רוגטקות בידיים, ברזלים, אבנים מנסים לברוח לכל כיוון אפשרי. נכנסתי לסמטה זיהיתי את הכוח שלנו שבא מצידה השני מבצע מעצרים, זיהיתי את אחד הבחורים שלבש גופיה לבנה, ג'ינס כחול, פניו היו חצי מכוסות עם חולצה שחורה שהוא מחפש לאן לברוח" השוטר עצר את החשוד, שכפות ידיו היו מאובקות ושבהמשך הזדהה כמשיב 1. השוטר הבהיר כי לא ראה את המשיב 1 זורק משהו, ועצר אותו "כי הוא היה בתוך סמטה שכללה עשרות אנשים שיידו אבנים וניסה לברוח מה שגרם לי להבין שהוא חלק מהמתפרעים". עוד טען שכאשר עצר את המשיב "הוא ענה לי בערבית 'אני ממש מצטער לא יודע מה קרה לי לא הייתי צריך לזרוק אבנים'" וכשהגיעו לתחנה חזר ואמר "מצטער אחי לא הייתי לזרוק אבנים" (כך במקור - א.ג. ש' 38-40 להודעה).

7. בהודעתו מיום 4.7.14, טען המשיב 1 שעמד לצד המתפרעים והביט במתרחש. אז התנפלו עליו שוטרים בעודו מנסה לברוח. הוא הכחיש שאמר לשוטר כי ידה אבנים וטען שהבנתו את השפה העברית משובשת. כשנשאל מדוע כפות ידיו שחורות, טען שהופל לארץ בעת מעצרו.

המשיב 2

8. הראיות כנגד המשיב 2 כוללות את הודעתו מיום 3.7.14 של שוטר סמוי מספר 221. השוטר תאר כי בזמן האירוע הסתער עם שוטרים נוספים לכיוון מתפרעים, שחלקם ברח לכיוונה של סמטה. בפתח הסמטה זיהה אדם שניסה לברוח ולבש ג'ינס כחול כהה, חולצת טישרט אפורה וחולצה כחולה על פניו כרעלה. השוטר עצר את החשוד שזוהה כמשיב 2. השוטר לא ראה את המשיב זורק משהו קודם לכן, ועצר אותו משום ש"הוא היה במקום שבו התרכזו כל מפרי הסדר, כל מפרי הסדר היו רעולי פנים וברגע שהגעתי לצומת גם הוא היה רעול פנים וניסה לברוח מהכוח ברגע שזיהה אותו" (ש' 19-22).

9. עוד כוללות הראיות את הסרטון הנזכר לעיל. בסרטון נראה חלק מן ההתפרעות לרבות מיקום מסוים ממנו מבצעים מספר צעירים רעולי פנים ידיו אבנים לעבר השוטרים. בכלל זה נראית דמות רעולת פנים, המידה אבנים באמצעות מקלע "רוגטקה", לבושה ג'ינס וחולצה אפורה. כיסוי הפנים כהה.

10. המשיב 2, בהודעתו מיום 4.7.14, טען כי נקלע למקום במקרה, בדרכו לארוחת רמדאן, וראה זריקות אבנים ומכות "אבל אני לא הלכתי איפה שיש זריקות אבנים". אז הופתע ששוטרים הסתערו עליו. הוצג לו סרטון ונטען בפניו שהוא נראה בו מיידה אבנים, אך הוא הכחיש שהוא הדמות הנראית בסרטון. החוקר חיווה דעתו, כי לבושו של המשיב בזמן החקירה: ג'ינס כחול, חולצה אפורה כהה ונעלים אפורות, וכן חולצה כחולה קצרה שהחזיק בידו, תואמים ללבוש אותה עוטה הדמות הנראית בסרטון כשפניה מכוסות בחולצה כחולה (שם, ש' 52-54. ראו גם דו"ח תפיסה של ניר בן חיים מיום 4.7.14). המשיב טען שבזמן האירוע לבש על גופו את החולצה הכחולה (שם, ש' 42 ו-63). החוקר חזר והטיח בו כי הוא הדמות הנראית מיידה אבנים, אך המשיב עמד בהכחשתו.

11. ניתוח הראיות לכאורה מעלה את הדברים הבאים:

12. בנוגע לשני המשיבים ישנן ראיות להשתתפות בהתפרעות.

המשיב 1 נעצר בידי שוטר 286 בעודו נמלט מידי השוטרים, יחד עם קבוצה של מתפרעים. הוא נלכד כשפניו עטויות למחצה בחולצה שחורה, כדברי השוטר. אמירותיו לשוטר בעת מעצרו ובהמשך בתחנת המשטרה, שצוטטו לעיל, מחזקות את הראיות להשתתפותו בהתפרעות. זאת, הגם שיש לייחס להן משקל מוגבל בשל הטענה שלא הובררה בנוגע למידת שליטתו של המשיב 1 בשפה העברית ומשום שהמבקשת עצמה לא מצאה לייחס לו יידוי אבנים על סמך אמירות אלה ומכאן שראתה קושי להסתמך עליהן. דין טיבן של האמירות להתברר בהליך העיקרי. ועם זאת, משקלן לצורך הדיון שבפני אינו אפסי, שכן לטענת השוטר המשיב חזר על אמירתו לפיה הוא מצטער שיידה אבנים פעמיים: בזמן מעצרו, ובתחנת המשטרה.

אינדיקציות אלה מעידות על השתתפות אקטיבית בהתפרעות ושוללות לכאורה את טענתו לפיה עמד מן הצד והביט במתרחש. טענה זו אינה מתיישבת עם היותו רעול פנים, ומאיך זהו סממן מובהק להיותו אחד המתפרעים.

ההגנה לא חלקה, כאמור, כי לגבי המשיב 2 יש ראיות להשתתפות בהתפרעות. מצב הדברים לגביו דומה לזה של משיב 1, שכן לדברי השוטר שעצרו - שוטר 221 - הוא נעצר בתוך קהל מתפרעים שברח מידי השוטרים לתוך הסמטה הנזכרת לעיל, ובהיותו רעול פנים. הדבר מעיד, כפי שהוסבר לעיל, על השתתפות פעילה בהתפרעות.

13. שונים פני הדברים בנוגע לאישום של ניסיון לתקיפת שוטרים.

באשר למשיב 1 אין, כאמור, טענה בכתב האישום לפיה יידה בעצמו אבנים. המבקשת לא סברה, אפוא, שדי באמירותיו לשוטר שעצרו במישור זה. היא טוענת שניתן להרשיעו בעבירה הנדונה, כמבצע בצוותא.

איני סבור כי במסגרת בקשה זו יש להכריע בשאלה המהותית, שתעמוד להכרעה בהליך העיקרי, האם ניתן לייחס ביצוע בצוותא בנסיבות אלה. ניתן להציע טיעונים לכאן ולכאן. בהתחשב בנוכחותו של המשיב 1 בתוך קבוצת מתפרעים שחלקה יידה אבנים, בעודו רעול פנים וכחלק מאירוע שבו הפרט שואב את כוחו מן הקבוצה, איני סבור שהטיעון ריק מתוכן. ועם זאת, לצורך הדיון בבקשה שלפני אין גם להתעלם מן האתגר שיעמוד בפני התביעה בהליך העיקרי בהקשר זה, לבסס עבירה של ניסיון לתקיפה על מעשים שאינם כוללים מעשה אקטיבי ובהעדר הוכחה לתכנון או תיאום בין המבצעים.

באשר למשיב 2, מבקשת התביעה לקשור בין הדמות רעולת הפנים, הנראית בסרטון הוידאו מיידה אבן, לבין המשיב וזאת על סמך פרטי לבוש. גם כאן, לא ניתן לשלול טיעון זה, בין היתר בשל השתלבות הדמיון בפרטי הלבוש בדברי

השוטר שעצר את המשיב, לפיהם בעת המעצר היה המשיב רעול פנים, וכיסה פניו בחולצה כחולה.

מאידך, לא ניתן גם להתעלם מהקשיים שבדרכה של התביעה. השוטר שעצר את המשיב 2 לא ראה אותו מיידה אבנים קודם לכן, ולא צוין בהודעתו כי זיהה אותו בסרטון הוידאו או התבקש לעשות כן. השוטר יניב איבגי, שערך דו"ח צפיה של תיעוד הוידאו ותיאר את מעשיהם של החשודים השונים הנראים בתיעוד, כתב לגבי המשיב כי זיהויו בסרטון נעשה "בסבירות גבוהה" לפי פרטי הלבוש וכיסוי הפנים (דו"ח צפיה מיום 4.7.14). בנוסח זה יש להמחיש את הקושי דנן. בהליך העיקרי יהא צורך להעמיק בחקר הזיהוי, וכן לברר את קרבת הזמן והמקום בין יידוי האבנים בידי הדמות האמורה הנראים בסרטון, לבין עיתוי ומיקום המעצר. עוד יידרש לבחון האם תיתכן נוכחות של אדם נוסף מבין המתפרעים הרבים הלבוש באופן דומה והוא - ולא המשיב - הדמות הנראית בסרטון. בירור מעין זה מקומו בפרשת ההוכחות, אך עצם הצורך בו וחוסר הוודאות בנוגע לתוצאותיו הם שיקולים שיש לשקלם במסגרת הליך המעצר ומשפיעים על עצמת הראיות.

14. ניתן לסכם ולקבוע כי קיימות ראיות לכאורה להשתתפות המשיבים בהתפרעות. באשר לסיכויי הוכחת עבירת ניסיון התקיפה, אלה אינם שלמים.

עילת מעצר והאפשרות להסתפק בחלופה

15. המעשים הנחקרים הפכו, בימים האחרונים, לשטף של מקרים המובאים בפני בית משפט זה. כפי שכתבתי בהחלטות שנגעו למקרים דומים אחרים, המדובר בהתפרעויות שהמשתתפים בהן נכונים לפגוע בכוחות משטרה ובאחרים באמצעים שונים לרבות אבנים. המסוכנות העולה ממעשה כזה היא רבה, והחשש להישנותו גובר על רקע ריבוי האירועים. לכן, אם בימים כתיקונם מורה הקו הדומיננטי בפסיקת בתי המשפט לשקול בכובד ראש את סוגיית מעצרו של מבצעי מעשים מעין אלה, ולמצער לבחון באמצעות שירות המבחן, קביעה זו נכונה שבעתיים בתקופה בה אנו מצויים. אפנה כדוגמא להחלטות בבש"פ 7171/00 **מדינת ישראל נ' חאמד**, פ"ד נד(4) 729, 732 (8.10.00); עמ"ת 9435-03-13 **חמד נ' מדינת ישראל** (6.3.13); עמ"ת 12594-04-12 **מדינת ישראל נ' פלוני** (6.4.12); עמ"ת 34732-12-13 **מדינת ישראל נ' עווד** (18.12.13); עמ"ת 60604-12-13 **מדינת ישראל נ' נאסר** (31.12.13); ועמ"ת 8259-04-12 **עביד נ' מדינת ישראל** (4.4.12).

16. יש לציין כי לא מדובר באירוע "שגרתי" של הפגנה המלווה פה ושם ביידוי אבנים, אלא בהתפרעות רחבת היקף ואלימה, שכללה הפעלת כוח מסוגים שונים בידי המתפרעים כמתואר לעיל. על דרגת הסיכון ניתן ללמוד מדבריו של שוטר 286, שסיפר כי לנוכח עצמת האלימות חשש הוא לחייו (ש' 49 להודעתו). השתתפותם של המשיבים באירוע מעין זה, מגבירה את הערכת המסוכנות הנשקפת מהם.

17. עם זאת, יש לשקול את העובדה שלמשיב 1 לא מיוחס אקט של יידוי אבן, ולגבי המשיב 2 עולים בהקשר זה סימני השאלה עליהם עמדתי לעיל. הדבר רלבנטי לאומדן מסוכנותם. ועם זאת, לא מדובר בנוכחות תמימה במקום, אלא בהשתתפות פעילה בהתפרעות בהיותם רעולי פנים ובשל מיקומם בתוך קבוצה שעסקה ביידוי אבנים. על רקע זה, סבורני כי עילת המסוכנות היא בעלת משקל. כך גם היחס לשלטון החוק הכרוך בהחלטת המשיבים להתעמת עם שוטרים, אשר מקשה לתת במשיבים את האמון הדרוש לשחרורם ממעצר.

18. על כן, נקודת המוצא עבור המשיבים אינם פשוטה. הבקשה למעצרו עד לתום ההליכים נסמכת על טעמים של

ממש, ומכאן גם שאיני יכול להיענות לעתירת ההגנה ולהורות על שחרורם לחלופת מעצר על אתר.

ועם זאת, מדובר בבחורים צעירים. למשיב 1 אין עבר פלילי, ולגבי המשיב 2 נטען כי בעברו הרשעה בעבירת אלימות והחזקת סכין, אך לתיקי החקירה שנמסרו לי לא צורף רישומו הפלילי באופן שאפשר בחינה של הרלבנטיות של הרשעה זו ומתי התרחשה. לכן, איני יכול להניח שקיים רישום פלילי "מכביד" ולזקוף זאת לחובתו. לכך מתווספים הקשיים עליהם עמדתי לעיל, במישור של ביסוס עבירת ניסיון התקיפה.

הצירוף שבין אלמנטים אלה מצדיק, לטעמי, להפנות את המשיבים בטרם הכרעה בבקשה לשירות המבחן. זאת, על מנת שתהיה בפני בית המשפט תמונה מלאה אודות המשיבים, מסוכנותם, התאמתם לחלופת מעצר וכן בחינה של החלופות המוצעות. נתתי דעתי גם לאפשרות כי עריכת תסקיר תאריך זמן בשל העומס המוטל על שירות המבחן בזמנים אלה, אך איני סבור כי יש בשיקול זה להכריע את השיקולים מנגד.

19. מודגש כי אין בהפניית המשיבים לשירות המבחן כדי לרמז אודות ההכרעה הסופית או אודות כוונה לשחרר את המשיבים ממעצר. המטרה היא השלמת התמונה המונחת בפני השופט המכריע, בטרם החלטה. אפשרות השחרור תידון לגופה עם קבלת התסקיר.

20. המשך הדיון בבקשה בעניינם של המשיבים יערך ביום 24.7.14 בשעה 9:00. התסקיר יוגש עד למועד זה. **בשל פגרת בתי המשפט, תקבע המזכירות את הדין בפני שופט תורן.**

21. המזכירות תעביר החלטה זו בצירוף העתק מכתב האישום לשירות המבחן, ותזמן מתורגמן לערבית.

22. המשיבים יוותרו במעצר עד להחלטה אחרת (מעצר ביניים), ויובאו לדיון בידי שב"ס.

ניתנה היום, 10 יולי 2014, בנוכחות הצדדים.